

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

No5(4)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 496 sahifa,
18-may, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

O'quvchi yoshlarni muhandislik kasblariga yo'naltirishda xorij tajribasi.....	10
Maxamov X. T., Omondavlatova Sofiya Baxtiyor qizi	
2-sinf darslarida "4K" ko'nikmalarini shakllantirish: XXI asr savodxonligi poydevori	14
Jo'rayeva Nargiza O'ktamovna	
Ommaviy axborot vositalarining inson ruhiy salomatligiga ta'siri: empirik tadqiqot natijalari.....	18
Abdinazarova Bibixonim Rashid qizi	
Talabalar uchun amaliy ko'nikmalarni shakllantirishda texnik loyihalarning o'rni	23
Axmadaliyev Mansurbek Erkaboy o'g'li, Rejabov Jaloliddin Sadiq o'g'li	
Masalalarni modellashtirish metodi yordamida yechish yo'llari	28
B. B. Qarshiyev, Bekmuradov Bobur Toyloq o'g'li	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida elektron o'quv materiallaridan foydalanishning afzalliklari.....	34
Tog'aymurodova Marjona Yusuf qizi	
Raqamli ta'lim muhitida dizaynerlik faoliyatlarini rivojlantirishning zamonaviy metodlari.....	39
Satvoldiyeva Malaxatxon A'zamjanovna	
Metall va metallmas buyumlarga ishlov berish texnologiyasi fanidan amaliy dars mashg'ulotlarini raqamli texnologiyalar asosida o'qitish metodikasi	47
A. Safarov	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy fikrlashni shakllantirish mezonlari.....	57
Xolmatov Doston Dilshod o'g'li	
7–8-sinf biologiya darslarida kompetensiyaviy yondashuvni takomillashtirish metodikasi	60
Xolmurodova Sarvinoz	
Zamonaviy adabiyotda lider ayol portreti va shaxsiy rivojlanish falsafasi.....	64
G'afforova Dildora Ergashevna	
Boshlang'ich sinf o'qish darslarida matn ustida ishlash metodikasini takomillashtirishning pedagogik asoslari.....	69
Yusupova Umida Zayniddin qizi	
Umumta'lim maktabida xalq hunarmandchiligi va badiiy loyihalashda kreativ yondashish texnologiyalarining mazmun-mohiyati.....	74
Shomirzayev Maxmatmurod Xuramovich, G'aniyeva Dilfuza A'lam qizi	
Oila muhitining raqamli tadbirkorlik motivatsiyasiga ta'siri: psixologik tahlil	78
Tursunov Lutfulla Sayfullayevich, Boyqobilova Sevinch Fazliddin qizi	
Maktab va muzeylar aloqadorligini ta'minlash asosida o'quvchilarni ma'naviy merosga hurmat ruhida tayyorlashning pedagogik texnologiyasi	81
Nizomxonova Nargizaposhsho Ekrixon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida produktiv o'qish malakasini shakllantirish.....	86
Xurramova Sojida Abdunazar qizi	
Oliy ta'lim tizimida liderlik kompetensiyalarini takomillashtirishning kompleks yondashuvlari.....	91
Risvayeva Charos Zaydilla qizi	
Sport sohasining ommaviyligi va inklyuzivligi	94
Z. N. Urunova, M. Jaborova	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida psixologik muhitni swot-tahlil qilish va korreksiyalash	97
Sattorova Shirinoy San'atovna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kognitiv kompetentligini rivojlantirishda integrativ yondashuv ..	100
Buvrayev Akram Rustam o'g'li	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy nutqiga qo'yiladigan talablar	104
Xolmuminova Dilfuza Xolmamatovna	
O'qituvchining kasbiy faoliyatida ma'naviy-axloqiy fazilatlarining ahamiyati	107
Jumanazarova Dilnoza Umurzaqovna	

Hadislar yordamida boshlang'ich sinf o'quvchilarida ma'naviy-axloqiy sifatlarni shakllantirish	111
<i>Akaboyeva Malika Raxmatovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini mustaqil fikrlashga o'rgatish texnologiyasi	114
<i>Beshimova Muazzam Bahodirovna, To'lanboyeva Farangis Ibrohimjon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ona tili fanini o'qitishda kreativlik qobiliyatini rivojlantirishning pedagogik-psixologik shart-sharoitlari	117
<i>Xoliyeva Sevara Rustam qizi</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirishda multimedia texnologiyalaridan foydalanish kompetensiyasini tarkib toptirish	122
<i>Narmatova Fotima Dilshod qizi</i>	
Organizing Physics Lessons in General Education Schools Based on Gamification Elements	127
<i>Y. A. Mamatokhunov, U. S. Ismoilov, M. A. Muxtorjonova</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda mantiqiy tafakkurni rivojlantirishda didaktik o'yinlarning samaradorligi....	129
<i>Meyliyeva Sevinch Bozor qizi</i>	
Anoreksiyasi va bulimiyaning psixologik determinantlari hamda klinik jihatlari	132
<i>Askarova Nargiza Abdivaliyevna, To'raqulova Sevinch Sattorjon qizi</i>	
Koxlear implantli bolalar fonematik eshituvini shakllantirish asosida tovush talaffuzini shakllantirish	136
<i>Bozorov Otabek Yo'lchi o'g'li, Yakubova Asalxon Ulug'bek qizi</i>	
Qisqa masofaga yuguruvchi yosh sportchilarning kuch va tezlik-kuch ko'rsatkichlarini rivojlantirishda yillik rejalashtirish samaradorligi	139
<i>Eshpulatov Jamshid Nuraliyevich</i>	
Разработка модуля автопрокторинга для платформ дистанционного обучения на основе компьютерного зрения и анализа активности пользователя	144
<i>Дустқобилов Акмал Бобомуродович</i>	
Определение нарушений академической честности на онлайн-экзаменах на основе компьютерного зрения: алгоритм и эффективность модуля камерaproctor	149
<i>Дустқобилов Акмал Бобомуродович, Маматов Исломбек Ильесович</i>	
Zamonaviy ta'limda sun'iy intellekt texnologiyalari: imkoniyatlar, muammolar va istiqbollar	154
<i>Delov To'liqin Erkinovich, Gulmirzayeva Zulayho Ko'klanboy qizi</i>	
Ijtimoiy tarmoqlarning talaba yoshlar psixologiyasiga ta'siri	160
<i>Saidakbarova Nigora Abduraxim qizi</i>	
Talabalarni ijtimoiy-pedagogik faoliyatga tayyorlashning besh blokli pedagogik modeli	165
<i>Amonov Mirjon Namozovich</i>	
O'smirlarning raqamli texnologiyalarga qaramligi va uning psixologik salomatlikdagi o'rni	170
<i>Nurmatov Nurhayot Nurziyot o'g'li, Normamatova Aziza Ibroxim qizi</i>	
Qizlarda erta nikohning psixologik omillari va sabablari	174
<i>Sodiqova Gulbarno Odiljon qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida o'quv motivlarini shakllantirishning pedagogik imkoniyatlari	178
<i>Jumayeva Guzal Xayriddin qizi</i>	
Maktabgacha va kichik maktab yoshidagi bolalarda barmoqlar harakati mashqlari asosida kichik motorika va harakat koordinatsiyasini rivojlantirish	183
<i>Mirzakarimov Yuldashboy Abdinabiyevich</i>	
Globalashuv sharoitida yoshlar tashkilotlari orqali milliy o'zlikni anglashni shakllantirishning pedagogik strategiyalari.....	187
<i>Axralova Marg'uba Akmalxanovna</i>	
Tarbiya fani asosida o'quvchilarda huquqiy kompetentlikni rivojlantirish imkoniyatlari	191
<i>Jumanova Xafiza Xoliqulovna</i>	
Zamonaviy ilmiy-texnika taraqqiyoti sharoitida texnologik ta'lim mazmunini STEM yondashuvi asosida integratsiyalash va talabalarning texnik fikrlash kompetensiyasini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	196
<i>Imanov Baxtiyor Berdiyevich, Qulmamatova Xurshida Abduxamidovna, Barataliyeva Nasiba Maxmadaminovna</i>	
Ijodiy kompetensiyalarni shakllantirishga yo'naltirilgan o'quv jarayonining mazmuniy ta'minoti	202
<i>Kubayeva Mavluda Baxtiyor qizi</i>	

The Influence of a Competency-Based Approach on Educational Quality in Physics Instruction	205
<i>A. Xakimov, Yorqinjon Abduraimjanovich Mamatokhunov, M. A. Ne'matova</i>	
Umumta'lim maktablarida o'quvchilarning ekologik savodxonligini shakllantirishning amaliy holati	208
<i>Majitov Turg'unali Anvar o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilariga ingliz tilini o'rgatishning pedagogik va psixologiyistik xususiyatlari.....	214
<i>Ismoilova Muattar Ilyosovna</i>	
Sharq mutafakkirlarining yoshlarni mehnat va kasb-hunarga o'rgatish bo'yicha qarashlari.....	219
<i>Alqarov Qodir Xoimatovich, Irmatov Pirmuhammad Normat o'g'li</i>	
Metallar mavzusini interfaol metodlar asosida o'qitish orqali o'quvchilar kreativligini oshirish	222
<i>Murodova Sayyora Qanoatovna</i>	
Moliyaviy terminlarni tarjima qilishning metodologik muammolari.....	226
<i>Norboeva Dilafuz Djumaqulovna, Suvonov Ozodbek Jamshid o'g'li</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida yakuniy nazorat jarayonlarini sun'iy intellekt texnologiyalari asosida tashkil etishning afzalliklari	230
<i>Abdunabiyeva Kamola Mansurovna</i>	
Pedagogik ta'limda AI-tutor texnologiyalaridan foydalanish: o'zaro ta'sir mexanizmi va samaradorlik tahlili	236
<i>Abdunabiyeva Maftunaxon Solijon qizi</i>	
Talabalarda prokrastinatsiyani kamaytirishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	240
<i>Kozimov Sayfullah Maxammadjon o'g'li</i>	
Kompetensiyaviy yondashuv asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining o'quv-bilish faoliyatini rivojlantirish.....	245
<i>Raximov Zokir Toshmirovich</i>	
Yosh voleybolchilarning umumiy va maxsus jismoniy tayyorgarliklarini oshirishning pedagogik asoslari	249
<i>Temirov Shoirbek Raimjonovich</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida boshqaruv jarayonlari mexanizmlarini takomillashtirish.....	253
<i>Kimsanova Rahnamo Solijonovna</i>	
Milliy kurash vositasida yoshlarning irodaviy sifatlarini rivojlantirish.....	257
<i>Muratov Muzaffar Shermamatovich</i>	
Xavotirlanish muammosining psixologik-pedagogik adabiyotlarda o'rganilganligi va o'smirlilik davrining psixologik xususiyatlari	261
<i>Mutalibjonov Nurillo Iroiljon o'g'li</i>	
Bo'lajak pedagoglarda kreativ tafakkurni rivojlantirishning innovatsion va refleksiv asoslari	264
<i>Oblayeva Lobar Erdonovna</i>	
STEM Education Technology: Physics Teaching Methodology and Future Innovations	268
<i>Yorqinjon Abduraimjanovich Mamatokhunov, Odinakhon Sotvoldiyeva Abdumannob qizi</i>	
Mustaqil ta'limni tashkil etishning nazariy asoslari	272
<i>Qurbonova Buzaynab Nurmuxammadiyevna</i>	
Maktabgacha tarbiya yoshda bolalar kognitiv sohasining tadqiq qilinishi.....	276
<i>Raxmonova Shaxrizoda Laziz qizi</i>	
Modernization of Physics Teaching Methodology Based on Stream Integration in Vocational Schools.....	279
<i>S. Z. Zaynobiddinov, Yorqinjon Abduraimjanovich Mamatokhunov, Z. M. Orifjonova</i>	
Cultural Competence as a Core Component of Foreign Language Teaching: Theoretical Foundations and Pedagogical Integration	282
<i>Shahlo Obidova</i>	
Pedagogika oliy ta'lim muassasalarida talabalarning akmeologik madaniyatini rivojlantirishda ART-pedagogik texnologiyalardan foydalanish.....	286
<i>Shodmonova Shoirsa Saidovna, Sharifova Dildora Shavkiddin qizi</i>	
Talabalarning to'garak mashg'ulotlari orqali ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish yo'llari	290
<i>Turakulova Feruza Mamadoli qizi</i>	

Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ona tili fanini o'qitishda kreativlik qobiliyatini rivojlantirishning pedagogik-psixologik shart-sharoitlari	294
<i>Xoliyeva Sevara Rustam qizi</i>	
Texnologiya darslarida raqamli texnologiyalar vositasida o'quvchilarning tadbirkorlik ko'nikmalarini shakllantirish metodikasi.....	298
<i>Xudoyberdiyeva Nilufar Raximqulovna</i>	
Umumta'lim maktablari musiqa darslarida media-kontentlardan foydalanib o'quvchilarda estetik didni shakllantirish.....	302
<i>Xudoyqulov Asilbek Aziz o'g'li</i>	
Педагогические стратегии профилактики раннего профессионального выгорания у студентов-медиков (в условиях высокой информационной нагрузки)	305
<i>Асророва Мафтунабегим Махаммадризо кизи</i>	
Формирование самоотношения у подростков, переживших насилие	308
<i>Кушакова Наргиза Исламбаевна, Азаркова Миланика Дмитриевна</i>	
Изучение развития эпистемических знаний у учащихся 5-го класса в педагогико-психологической литературе.....	311
<i>Нехочина Лола Шахобиддиновна</i>	
Когнитивные уровни читательской деятельности в заданиях PIRLS: типология, процессы понимания и система оценивания.....	314
<i>Нуруллаева Шахло Уктамовна, Александра Валерьевна Шаркова</i>	
Oila tushunchasi uning ijtimoiy ahamiyati haqida sharq mutafakkirlarining qarashlari.....	321
<i>Shokirov Xolida O'rozboq qizi, Abdurashidova Sarvinoz Akrom qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida sog'lom turmush tarzi madaniyatini shakllantirishda zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalarining uyg'unligi	325
<i>Bekmirzayev Shavkat Olim o'g'li</i>	
Global ta'lim tendensiyalari asosida maktabgacha ta'lim mazmunini transformatsiyalash mexanizmlari	329
<i>Haqqiyeva Fotima Olimjonovna</i>	
O'zbekiston mustaqillik taraqqiyotining turli bosqichlarida ta'lim paradigmalarining evolyutsion tahlili	333
<i>Usmonov Salohiddin Dushan o'g'li, Sayfullayeva Parvina</i>	
Malaka oshirish tizimida o'qituvchi-pedagoglarning hamkorlikka asoslangan yondashuvining ilmiy ahamiyati.....	338
<i>Sobirova Lobar Raximovna</i>	
Qutqaruvchilarning maxsus jismoniy tayyorgarligini oshirishda ilmiy-metodologik yondashuvning ahamiyati	343
<i>Abdunosir Abdurasulovich G'afurov</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda nutq buzilishi kamchiliklarini bartaraf etishda pedagogik yondashuv	347
<i>To'rayeva Dilbar, Zulayxo Nazarova</i>	
Maktabgacha ta'limga qo'yiladigan davlat talablarining mazmun-mohiyati	350
<i>Samadova Mahliyo, Zulayxo Nazarova</i>	
Harakatli o'yinlar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda jismoniy sifatlarni rivojlantirish	354
<i>Yaxyayeva Sojida Abduraximovna, Mustafayeva Dilfuza Jumanovna</i>	
Multimodal yondashuv asosida talabalarning ekologik kompetensiyalarini takomillashtirish tizimining ahamiyati.....	358
<i>O'sarova Muborak Fahriddinovna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida o'quv faoliyati samaradorligini monitoring qilish tizimini loyihalashning tashkiliy-pedagogik asoslari.....	362
<i>Kurbanov Dilmurat Marupjanovich</i>	
Shaxs kamolotida ijtimoiy moslashuv va ma'naviy tarbiyaning ahamiyati	367
<i>Nazira Axmadjonovna Dadaboyeva</i>	
Individual yondashuv asosida maktab o'quvchilarida raqamli o'rganish ko'nikmalarini shakllantirish va raqamli texnologiyalar integratsiyasi	371
<i>Xaydarova Zilola Normurodovna, Hasanov Samir Xayrulloevich</i>	

Raqamli ta'lim muhitida talabalarning mustaqil ta'limini tashkil etishning nazariy asoslari.....	465
Musayev Ashurali Shamshidinovich	
Ona tili ta'limida kreativ salohiyatni rivojlantirishning faoliyatli xususiyatlari.....	469
Qurbonova Oysha Beknazarovna, Qo'yliyeva Gulshoda Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ fikrlashni rivojlantirishda zamonaviy jahon ta'lim texnologiyalarining ahamiyati.....	472
Sagdatdinova Maftuna Nuratdin qizi	
Ikkinchi jahon urushi davrida front ortida o'zbek xotin-qizlarining qahramonliklari (1941–1945).....	475
Saidova Iroda Xursandovna	
Maktab menejmenti: ma'muriy boshqaruvdan inson kapitalini rivojlantirishga o'tish.....	479
Tursunpo'latov Farxodjon Xoshimjon o'g'li	
Jismoniy tarbiya tizimida jismoniy tayyorgarlik sinovlari orqali salomatlikni baholashning kompleks yondashuvi	485
Usmonov Mansur Qurbonmurotovich	
Kredit modul tizimida bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilarining fasilitatorlik kompetensiyalarini takomillashtirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari.....	489
Xamidova Sabrina Abduvahob qizi	

INTELLEKTUAL AXBOROT TIZIMLARI ASOSIDA TA'LIM BOSHQARUVINI AVTOMATLASHTIRISH

Ernazarov Zohid Nazarovich

Qarshi davlat universiteti Iqtisodiyot kafedrası dotsenti

Annotatsiya: Intellectual axborot tizimlari asosida ta'lim boshqaruvini avtomatlashtirish masalalari nazariy va amaliy jihatdan tahlil qilingan. Zamonaviy oliy ta'lim tizimida sun'iy intellekt, Big Data, elektron monitoring, avtomatlashtirilgan boshqaruv platformalari hamda Smart Education texnologiyalarining o'rni yoritilgan. Tadqiqot davomida ta'lim boshqaruvini avtomatlashtirishning asosiy yo'nalishlari, uning samaradorligi hamda universitet faoliyatiga ta'siri ko'rib chiqilgan. Shuningdek, O'zbekiston oliy ta'lim tizimida raqamli boshqaruvni joriy etish istiqbollari va mavjud muammolar tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: intellektual axborot tizimlari, ta'lim boshqaruvi, avtomatlashtirish, sun'iy intellekt, elektron boshqaruv, Smart Education, Big Data, raqamli texnologiyalar, oliy ta'lim.

Abstract: The issues of automating educational management based on intelligent information systems are analyzed from both theoretical and practical perspectives. The role of artificial intelligence, Big Data, electronic monitoring, automated management platforms, and Smart Education technologies in the modern higher education system is highlighted. The study examines the main directions of educational management automation, its effectiveness, and its impact on university activities. In addition, the prospects for implementing digital management and existing challenges in the higher education system of Uzbekistan are analyzed.

Key words: intelligent information systems, educational management, automation, artificial intelligence, electronic management, Smart Education, Big Data, digital technologies, higher education.

Аннотация: Проведен теоретический и практический анализ вопросов автоматизации управления образованием на основе интеллектуальных информационных систем. Освещена роль технологий искусственного интеллекта, Big Data, электронного мониторинга, автоматизированных платформ управления и Smart Education в современной системе высшего образования. В ходе исследования рассмотрены основные направления автоматизации управления образованием, ее эффективность и влияние на деятельность университетов. Также проанализированы перспективы внедрения цифрового управления и существующие проблемы в системе высшего образования Узбекистана.

Ключевые слова: интеллектуальные информационные системы, управление образованием, автоматизация, искусственный интеллект, электронное управление, Smart Education, Big Data, цифровые технологии, высшее образование.

KIRISH

XXI asrda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi jamiyat hayotining barcha sohalariга sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Ayniqsa, ta'lim tizimida raqamli transformatsiya jarayonining kuchayishi boshqaruv mexanizmlarini modernizatsiya qilish zaruratini yuzaga keltirdi [1].

Bugungi kunda oliy ta'lim muassasalari murakkab tashkiliy tizim sifatida faoliyat yuritmoqda. Universitetlarda akademik boshqaruv, moliyaviy nazorat, ilmiy faoliyat monitoringi, talabalar ma'lumotlarini qayta ishlash hamda strategik rejalashtirish kabi ko'plab jarayonlarni samarali tashkil etish zamonaviy texnologiyalarni talab qiladi [2].

An'anaviy boshqaruv tizimlari ko'p hollarda qo'lda bajariladigan operatsiyalar, ortiqcha hujjatchilik va inson omiliga bog'liq xatoliklar bilan tavsiflanadi. Shu sababli, intellektual axborot tizimlari asosida ta'lim boshqaruvini avtomatlashtirish zamonaviy pedagogika va ta'lim menejmentining dolzarb yo'nalishlaridan biriga aylandi [3].

Intellectual axborot tizimlari ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash, tahlil qilish hamda boshqaruv qarorlarini qabul qilish jarayonlarini avtomatlashtirish imkonini beradi. Mazkur tizimlar sun'iy intellekt, Big Data, analitik platformalar va elektron monitoring texnologiyalariga asoslanadi [4].

Ta'lim boshqaruvi avtomatlashtirish nafaqat boshqaruv samaradorligini oshiradi, balki ta'lim sifatini monitoring qilish, resurslardan oqilona foydalanish hamda strategik rivojlanishni ta'minlashga ham xizmat qiladi ^[5].

Mazkur maqolaning maqsadi intellektual axborot tizimlari asosida ta'lim boshqaruvi avtomatlashtirishning nazariy asoslari va amaliy imkoniyatlarini tahlil qilishdan iborat.

Intellektual axborot tizimlarining nazariy asoslari

Intellektual axborot tizimlari – bu ma'lumotlarni qayta ishlash, tahlil qilish va avtomatik qaror qabul qilish imkoniyatiga ega bo'lgan raqamli boshqaruv platformalaridir ^[3].

Mazkur tizimlarning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

- ma'lumotlarni yig'ish;
- axborotni saqlash;
- statistik tahlilni amalga oshirish;
- prognozlash;
- boshqaruv qarorlarini tavsiya qilish;
- monitoring va nazoratni avtomatlashtirish.

Intellektual tizimlar sun'iy intellekt texnologiyalari asosida ishlaydi. Sun'iy intellekt algoritmlari katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qilib, boshqaruv samaradorligini oshirishga xizmat qiladi ^[1].

Ta'lim tizimida intellektual axborot tizimlarining joriy etilishi quyidagi imkoniyatlarni yaratadi:

- ta'lim sifatini monitoring qilish;
- akademik jarayonlarni avtomatlashtirish;
- talabalar faoliyatini prognozlash;
- elektron hujjat aylanishini tashkil etish;
- masofaviy ta'limni boshqarish.

Bugungi kunda dunyoning yetakchi universitetlari Smart Education konsepsiyasiga asoslangan boshqaruv modelidan foydalanmoqda ^[4].

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Ta'lim tizimini raqamlashtirish va intellektual axborot tizimlarini joriy etish masalalari zamonaviy ilmiy tadqiqotlarda muhim yo'nalishlardan biri sifatida o'rganilmoqda.

M.Castells axborot jamiyati rivojlanishi jarayonlarini tahlil qilib, raqamli tarmoqlar zamonaviy ijtimoiy tizimlarning asosiy boshqaruv mexanizmi aylanganligini ta'kidlaydi ^[1]. Uning fikricha, ta'lim tizimining raqamli transformatsiyasi boshqaruvning yangi shakllarini vujudga keltiradi va axborot oqimlarini samarali boshqarishga xizmat qiladi ^[1].

I.V.Robert esa ta'limni axborotlashtirish nazariyasini yoritib, elektron ta'lim muhiti va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlarining pedagogik samaradorligini asoslab bergan ^[3].

Ta'lim boshqaruvida ma'lumotlarni tahlil qilish va prognozlash masalalari G.Siemens tomonidan keng o'rganilgan. Olim learning analytics va educational data mining texnologiyalarining ta'lim jarayonidagi ahamiyatini ochib berib, ta'lim oluvchilar faoliyatini monitoring qilish hamda boshqaruv qarorlarini qabul qilishda ma'lumotlarga asoslangan yondashuv samaradorligini ko'rsatgan ^[2].

M.V.Klarin innovatsion ta'lim modellarini tadqiq etib, zamonaviy boshqaruv tizimlarida interfaol va texnologik yondashuvlarning o'rni muhim ekanligini qayd etgan ^[6].

Ta'limni raqamlashtirish va Smart Education texnologiyalarini joriy etish masalalari xalqaro tashkilotlar hamda mahalliy olimlar tomonidan ham tadqiq qilingan. UNESCO hisobotlarida oliy ta'lim tizimida raqamli transformatsiyaning asosiy yo'nalishlari, elektron boshqaruv va intellektual tizimlarni qo'llash istiqbollari yoritilgan ^[4].

OECD tadqiqotlarida esa raqamli texnologiyalarning ta'lim boshqaruvi samaradorligini oshirishdagi ahamiyati ko'rsatilgan ^[5].

O'zbek olimlari O'.Q.Tolipov va M.Usmonboyeva pedagogik texnologiyalarni ta'lim tizimiga tatbiq etish orqali boshqaruv sifatini takomillashtirish hamda innovatsion yondashuvlarni rivojlantirish masalalarini tahlil qilgan ^[7].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot davomida ma'lumotlarni olishda ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, ta'lim tizimida qo'llanilayotgan intellektual axborot tizimlari bo'yicha mavjud ilmiy manbalarni o'rganish, elektron ta'lim platformalari va raqamli boshqaruv tizimlariga oid ma'lumotlarni yig'ish usullaridan foydalanildi. Shuningdek, oliy ta'lim muassasalarida ta'lim boshqaruvini avtomatlashtirish bilan bog'liq amaliy tajribalar, elektron monitoring tizimlari hamda raqamli boshqaruv platformalari faoliyatiga oid ma'lumotlar tahlil qilindi.

Olingan ma'lumotlarni qayta ishlash jarayonida qiyosiy tahlil, tizimli yondashuv, umumlashtirish va tahliliy baholash usullaridan foydalanildi. Tadqiqot natijalarini tahlil qilishda intellektual axborot tizimlarining ta'lim boshqaruvi samaradorligiga ta'siri, ularning funksional imkoniyatlari va boshqaruv jarayonlarini optimallashtirishdagi ahamiyati o'rganildi. Shu bilan birga, raqamli texnologiyalarni qo'llash natijasida yuzaga keladigan imkoniyatlar hamda mavjud muammolar qiyosiy tahlil asosida baholandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Ta'lim boshqaruvini avtomatlashtirishning asosiy yo'nalishlari

Ta'lim boshqaruvini avtomatlashtirish universitet faoliyatining barcha yo'nalishlarini qamrab oladi.

Akademik boshqaruvni avtomatlashtirish. Akademik boshqaruvda intellektual tizimlar o'quv jarayonini monitoring qilish, reyting tizimini shakllantirish va talabalar natijalarini tahlil qilish imkonini beradi ^[6]. HEMIS, Moodle va boshqa LMS platformalari o'quv jarayonini boshqarishning muhim vositalaridan biri hisoblanadi.

Elektron platformalar quyidagi vazifalarni bajaradi:

- dars jadvallarini shakllantirish;
- davomad monitoringini amalga oshirish;
- reyting nazoratini yuritish;
- elektron topshiriqlarni boshqarish;
- test tizimlarini avtomatlashtirish.

Mazkur texnologiyalar inson omiliga bog'liq xatoliklarni kamaytiradi va boshqaruvning aniqligini oshiradi ^[2].

Moliyaviy boshqaruvni avtomatlashtirish. Universitetlarda moliyaviy faoliyatni avtomatlashtirish resurslardan samarali foydalanish imkonini beradi. Intellektual tizimlar quyidagi yo'nalishlarda qo'llaniladi: byudjetni rejalashtirish; xarajatlarni monitoring qilish; moliyaviy prognozlash; elektron to'lov tizimlari.

Moliyaviy boshqaruvning avtomatlashtirilishi shaffoflikni oshiradi hamda korrupsion omillarni kamaytiradi ^[5].

Kadrlar boshqaruvini avtomatlashtirish. Professor-o'qituvchilar faoliyatini monitoring qilishda ham intellektual axborot tizimlari muhim rol o'ynaydi ^[7].

Mazkur tizimlar quyidagilarni tahlil qiladi:

- ilmiy maqolalar soni;
- iqtibos ko'rsatkichlari;
- metodik faoliyat;
- dars sifati;
- talabalarning fikrlari.

Natijada universitet rahbariyati kadrlar siyosatini samarali tashkil etish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Sun'iy intellekt va Big Data texnologiyalarining o'rni

Sun'iy intellekt zamonaviy ta'lim boshqaruvining muhim tarkibiy qismiga aylanmoqda. AI texnologiyalari katta hajmdagi ma'lumotlarni qayta ishlash va prognozlash imkoniyatiga ega ^[1]. Universitetlarda quyidagi ma'lumotlar bazasi shakllanadi:

- talabalar haqidagi ma'lumotlar;
- akademik ko'rsatkichlar;
- elektron platformalardagi faollik;
- ilmiy faoliyat statistikasi;
- moliyaviy ma'lumotlar.

Big Data texnologiyalari ushbu ma'lumotlarni tahlil qilish va boshqaruv qarorlarini optimallashtirishga xizmat qiladi ^[4]. Predictive analytics texnologiyasi talabalar akademik muvaffaqiyatini oldindan prognoz qilish imkonini beradi. Bu esa akademik xavf guruhlarini aniqlashda muhim ahamiyatga ega ^[2].

Sun'iy intellekt asosidagi chatbotlar talabalar bilan tezkor kommunikatsiyani tashkil etadi. Ular universitet ma'muriyati yuklamasini kamaytirishga yordam beradi ^[6]. Shuningdek, AI texnologiyalari masofaviy ta'lim monitoringida ham keng qo'llanilmoqda.

Smart Education va elektron universitet modeli

Smart Education – bu raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan zamonaviy ta'lim modeli hisoblanadi ^[4]. Mazkur model quyidagi komponentlardan iborat:

- Smart Learning;
- Smart Management;
- Smart Communication;
- Smart Infrastructure.

Smart Education konsepsiyasida barcha boshqaruv jarayonlari yagona elektron platforma asosida integratsiyalashadi. Elektron universitet modeli quyidagi imkoniyatlarni yaratadi:

- masofaviy boshqaruv;
- elektron hujjat aylanishi;
- onlayn monitoring;
- avtomatik statistik tahlil;
- raqamli reyting tizimi.

Smart Education modeli universitet boshqaruvining tezkorligi va samaradorligini oshiradi ^[5].

O'zbekiston oliy ta'lim tizimida avtomatlashtirish jarayonlari

So'nggi yillarda O'zbekistonda oliy ta'lim tizimini raqamlashtirish bo'yicha keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda ^[6]. Bugungi kunda universitetlarda: HEMIS platformasi; elektron jurnal tizimlari; masofaviy ta'lim platformalari; elektron kutubxonalar; onlayn monitoring tizimlari joriy etilgan.

HEMIS tizimi universitet boshqaruvining asosiy jarayonlarini avtomatlashtirishga xizmat qilmoqda. Mazkur tizim orqali:

- talabalar ma'lumotlari;
- reyting tizimi;
- o'quv rejalari;
- dars jadvallari;
- professor-o'qituvchilar faoliyati boshqariladi.

Pandemiya davrida masofaviy ta'lim texnologiyalarining jadal rivojlanishi avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlariga bo'lgan ehtiyojni yanada kuchaytirdi ^[4]. Biroq ayrim muammolar ham mavjud:

- texnik infratuzilmaning yetarli emasligi;
- internet sifati bilan bog'liq muammolar;
- raqamli kompetensiyalarning pastligi;
- kiberxavfsizlik tahdidlari.

Mazkur muammolarni bartaraf etish uchun universitetlarning texnik bazasini modernizatsiya qilish zarur.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Intellektual axborot tizimlari asosida ta'lim boshqaruvinini avtomatlashtirish zamonaviy oliy ta'lim tizimining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Raqamli texnologiyalar asosida boshqaruvni tashkil etish:

- boshqaruv samaradorligini oshiradi;
- ma'lumotlar aniqligini ta'minlaydi;
- ta'lim sifatini monitoring qilish imkonini beradi;
- resurslardan oqilona foydalanishga xizmat qiladi.

Sun'iy intellekt, Big Data va Smart Education texnologiyalari universitet boshqaruvining yangi modelini shakllantirmoqda. Kelajakda O'zbekiston oliy ta'lim tizimida intellektual boshqaruv platformalarini yanada rivojlantirish strategik ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Castells M. The Rise of the Network Society. – Oxford: Blackwell Publishers, 2010. – 597 p.
2. Siemens G. Learning Analytics and Educational Data Mining. – New York: Springer, 2013. – 312 p.
3. Роберт И. В. Теория и методика информатизации образования. – Москва: ИИО РАО, 2018. – 398 с.
4. UNESCO Digital Transformation in Higher Education Reports. – Paris, 2022. – 184 p.
5. OECD Digital Education Outlook. – Paris: OECD Publishing, 2021. – 256 p.
6. Кларин М. В. Инновационные модели обучения. – Москва: Наука, 2019. – 287 с.
7. Толипов Ў. Қ., Усмонбоева М. Педагогик технологиялар. – Тошкент: Ўқитувчи, 2017. – 320 б.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining oliy ta'lim tizimini raqamlashtirishga oid qarorlari va farmonlari. – Toshkent, 2020–2024.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №5(4)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.